

**DIAGNOZA
ZAPOTRZEBOWANIA
NA WSPARCIE Z EFS
GMINA ZALESIE /
ZESPÓŁ SZKÓŁ W ZALESIU -PUBLICZNE
GIMNAZJUM W ZALESIU
2016**

Spis treści

1. Opis obszaru problemowego.....	3
2. Opis procedury diagnozy	4
2.1. Diagnoza i analiza problemu	4
2.2. Zastosowane narzędzia badawcze	5
3. Wyniki diagnozy potrzeb	5
4. Wnioski i rekomendacje rozwojowe	16
4.1. Analiza wyników diagnozy	16
4.1.1.1. Egzamin gimnazjalny	16
4.1.2. Zajęcia pozalekcyjne	16
4.1.3. Doksztalcanie kadry pedagogicznej	16
4.1.4. Baza dydaktyczna	17
4.1.5. Doradztwo zawodowe.....	17
4.2. Wskazania i rekomendacje	17
4.2.1. Zapotrzebowanie uczniów na różnorodne zajęcia pozalekcyjne	17
4.2.1.1. Rodzaje zajęć pozalekcyjnych.....	17
4.2.1.2. Formy zajęć pozalekcyjnych.....	18
4.2.1.3. Zapewnienie pomocy dydaktycznych.....	18
4.2.2. Baza dydaktyczna	18
4.2.3. Doksztalcanie kadry pedagogicznej	19
4.2.4. Doradztwo zawodowe	19

1. Opis obszaru problemowego

Publiczne Gimnazjum w Zalesiu położone jest na terenie gminy wiejskiej Zalesie, powiat bialski, na terenie województwa lubelskiego. Gmina cechuje się silnymi tradycjami rolniczymi. Środowisko to jest pozbawione instytucji i organizacji wspierających działalność edukacyjną i wychowawczą szkoły. Z analizy środowisk wynika że przeważająca część rodziców uczniów naszej placówki posiada wykształcenie zawodowe 43%, średnie 38%, podstawowe 13%, wyższe 6% (dane uzyskane z ankiety).

Formy spędzania czasu wolnego są ograniczone ze względów finansowych jak i odległości od większych miast. Rodziców nie stać na opłacanie zajęć pozalekcyjnych, uczniowie mają także utrudniony dostęp do dóbr kultury. Gimnazjum Publiczne w Zalesiu jest niewielką szkołą liczącą 151 uczniów (w tym 68 dz. i 83 ch.).

Szkoła prowadzona jest od 12 lat przez jednostkę samorządową. Dotacja placówki z Urzędu Gminy wystarcza jedynie na organizację zajęć obowiązkowych.

Sytuacja Finansowa rodziców uniemożliwia odpłatności za zajęcia dodatkowe. W Publicznym Gimnazjum występują dysproporcje wyników nauczania osiągniętych przez uczniów w odniesieniu do szkół miejskich.

W gminie występuje problem eurosierot - część mieszkańców pracuje za granicą, pozostawiając dzieci pod opieką jednego z rodziców lub dziadków.

Powyższa sytuacja nakłada na szkołę dodatkowe wyzwania związane z przygotowaniem uczniów do startu w dorosłe życie na takim samym poziomie jak dzieci znajdujących się w lepszej sytuacji życiowej.

Grupą docelową objętą wsparciem w ramach planowanych działań projektowych są:

- a) uczniowie klas 1-3 gimnazjum,
- b) nauczyciele gimnazjum

Wsparcie w ramach projektu powinno pomóc w rozwiązaniu problemów określonych w Programie rozwoju Zespołu Szkół w Zalesiu na lata 2014-2018:

- a) słabe wyniki uzyskiwane na egzaminie gimnazjalnym szczególnie w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych,
- b) baza szkoły niedostosowana do wyzwań nowoczesnego procesu dydaktycznego,
- c) wypalenie zawodowe nauczycieli (brak szkoleń, kontaktu z nowymi formami edukacji),
- d) brak wsparcia pracy z uczniem szczególnie zdolnym,
- e) brak wysokich aspiracji edukacyjnych uczniów i rodziców,
- f) brak dostępu dzieci do szerokiej kultury,
- g) trudności w organizacji pracy poza lekcjami (np. brak dostatecznej ilości pomocy dydaktycznych uatrakcyjniających zajęcia).

Zakres diagnozy obejmuje:

- a) analizę wyników osiągniętych przez uczniów,
- b) analizę zapotrzebowania na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno-przyrodniczych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe na rynku pracy,

- c) analizę bazy wyposażenia szkoły po kątem nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i TIK,
- d) analizę zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe.

Celem ogólnym diagnozy jest określenie zapotrzebowania na wsparcie w ramach projektu, a w szczególności:

- a) analiza wyników osiągniętych przez uczniów,
- b) analiza zapotrzebowania na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno-przyrodniczych, języków obcych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe na rynku pracy,
- c) analiza bazy wyposażenia szkoły po kątem nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, języków obcych i TIK,
- d) analiza zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe.

2. Opis procedury diagnozy

2.1. Diagnoza i analiza problemu

Diagnoza problemu została oparta na analizie danych zastanych i badaniu ankietowym. Analizie danych zastanych tzw. desk research, wykorzystująca przede wszystkim dokumenty opracowane w szkole oraz o raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Wykaz źródeł:

- a) Program rozwoju szkoły dla Zespołu Szkół w Zalesiu 2014-2020,
- b) Analiza egzaminu gimnazjalnego część humanistyczna – j. polski, Gimnazjum w Zalesiu,
- c) Analiza egzaminu gimnazjalnego część humanistyczna – Historia i WOS, Gimnazjum w Zalesiu,
- d) Analiza egzaminu gimnazjalnego część matematyczno-przyrodnicza - matematyka Gimnazjum w Zalesiu,
- e) Analiza egzaminu gimnazjalnego część matematyczno-przyrodnicza – przedmioty przyrodnicze Gimnazjum w Zalesiu,
- f) Analiza egzaminu gimnazjalnego j. angielski – podstawowy, Gimnazjum w Zalesiu,
- g) Analiza egzaminu gimnazjalnego j. angielski – rozszerzony, Gimnazjum w Zalesiu,
- h) Analiza egzaminu gimnazjalnego j. rosyjski – podstawowy, Gimnazjum w Zalesiu,
- i) Analiza egzaminu gimnazjalnego j. rosyjski – rozszerzony, Gimnazjum w Zalesiu,
- j) EWD- wskaźniki trzyletnie, dostępne na stronie internetowej <http://ewd.edu.pl/>.

Badaniu ankietowym, które zostało zrealizowane w okresie od stycznia do marca 2016r. Podczas badania wykorzystano 6 ankiet, które odnosiły się do potrzeb placówki oświatowej:

- a) Ankieta nr 1 zapotrzebowanie na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne,
- b) Ankieta nr 2 zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni z przedmiotu fizyka,

- c) Ankieta nr 3 zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni z przedmiotu matematyka,
- d) Ankieta nr 4 zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni z języków obcych,
- e) Ankieta nr 5 zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni z przedmiotu geografia,
- f) Ankieta nr 6 zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK,

2.2. Zastosowane narzędzia badawcze

Kwestionariusze ankiet składały się z zestawów pytań (otwartych, półotwartych, zamkniętych) obejmujących następujące obszary:

- a) dane szkoły (liczba uczniów w podziale na klasy, wyniki szkoły, średnia odległość od szkoły itp., czy szkoła posiada dokumenty dotyczące rozwoju szkoły, jej wizji itp.),
- b) zajęcia pozalekcyjne (jakie zajęcia były realizowane w szkole w ramach projektów, w ramach budżetu gminy, zapotrzebowanie na zajęcia wyrównawczo-kompensacyjne, zapotrzebowanie na zajęcia dodatkowe),
- c) program doradztwa edukacyjno-zawodowego (czy w szkole funkcjonuje Szkolny Ośrodek Kariery, czy szkoła zatrudnia psychologa, czy w szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego, w jaki sposób prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego, zapotrzebowanie na formy doradztwa edukacyjno-zawodowego),
- d) baza dydaktyczna szkoły - zapotrzebowanie szkół na sprzęt dydaktyczny w odniesieniu do poszczególnych pracowni np. matematycznej, informatycznej, logopedycznej, pytania diagnozujące liczbę osób niepełnosprawnych w szkole i rodzaj niepełnosprawności w powiązaniu z zapotrzebowaniem na remont lub dostosowanie sal do potrzeb tych osób),
- e) doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej (zainteresowanie nauczycieli podnoszeniem kwalifikacji m.in. w obszarze nowych, innowacyjnych metod nauczania),
- f) zaangażowanie rodziców / opiekunów prawnych w proces edukacji dzieci i młodzieży (pytanie o formy zaangażowania),
- g) dodatkowe uwagi.
- h) zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK zgodny z katalogiem określonym przez MEN, badana jest ilość sprzętu posiadana przez szkołę oraz jaka ilość powinna być dokupiona.
- i) Kwestionariusz ankiety nr 7 bada spełnienie funkcjonalności cyfrowej szkoły w perspektywie 2020, a w szczególności stan spełnienia tych funkcjonalności na dzień wypełnienia ankiety oraz konieczne działania w celu spełnienia powyższych funkcjonalności.

3. Wyniki diagnozy potrzeb

Tab.1 Wskaźnik 1: Liczba uczniów w szkole w podziale na płeć

Ilość uczniów Gimnazjum	Kobiety	Mężczyźni
151	68	83

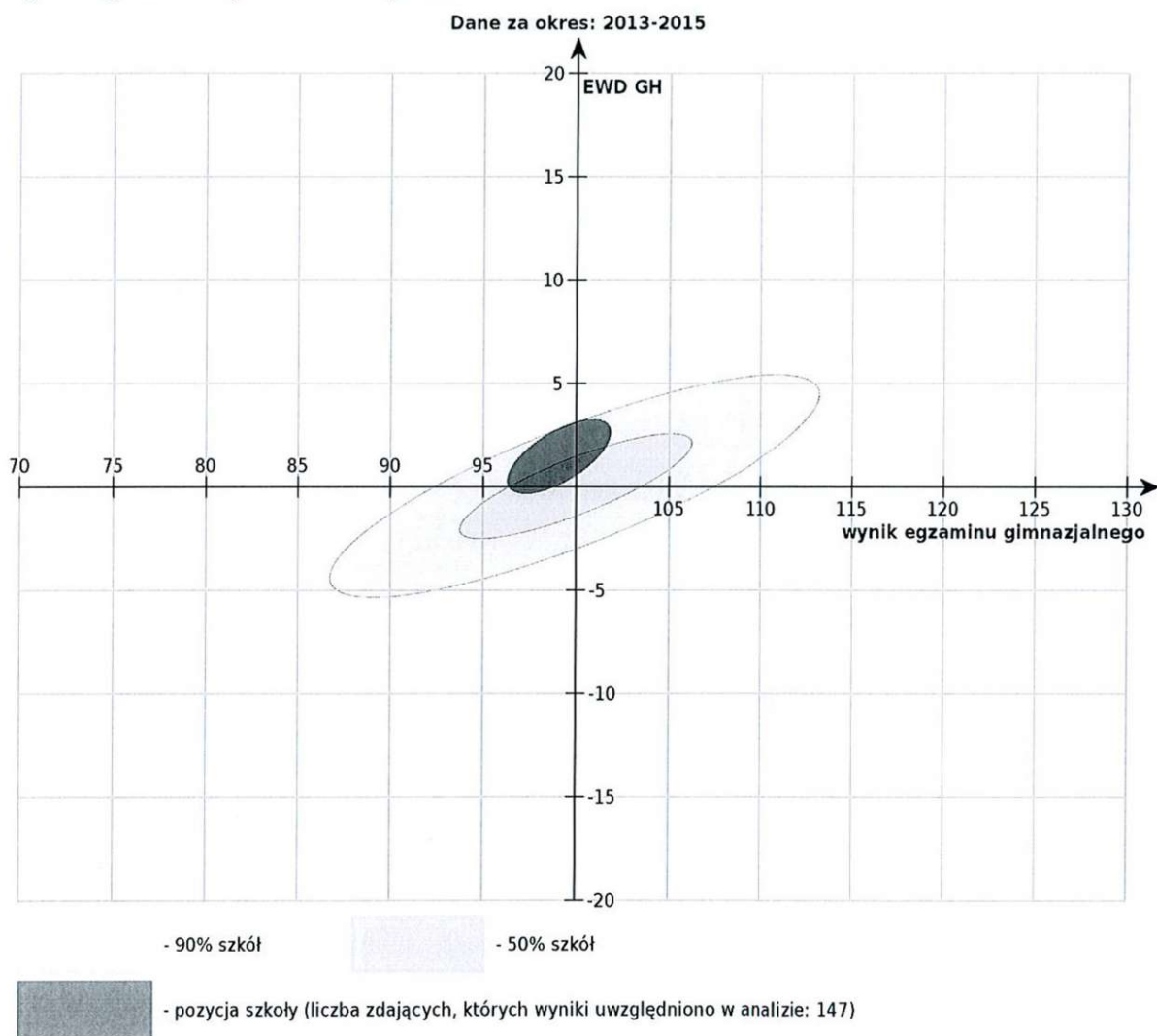
Wskaźnik 2: Udział uczniów dojeżdżających do szkoły oraz średnia odległość dojazdu

Do szkoły dojeżdża 123 osoby na 151 uczniów Gimnazjum. Stanowi to 80 % uczniów dojeżdżających. Średnia odległość przypadająca na ucznia dojeżdżającego to ok. 8 km.

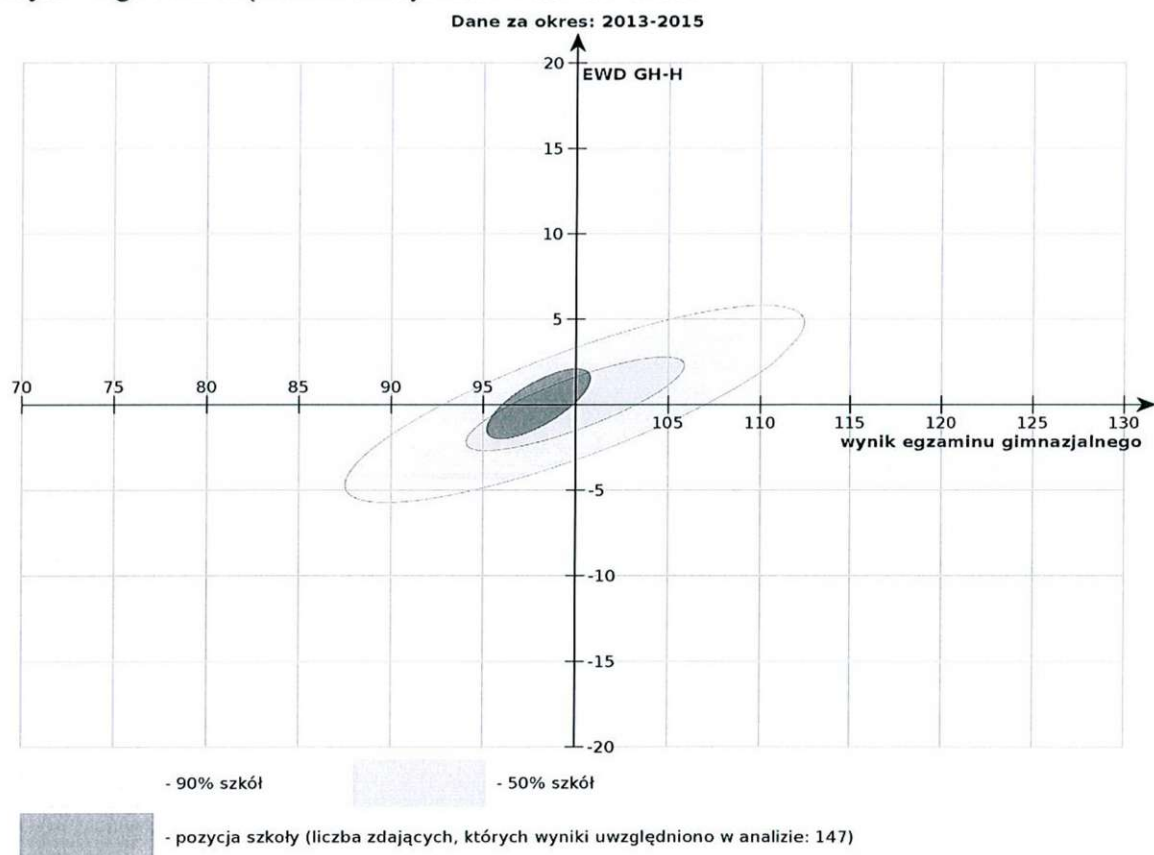
Wskaźnik 3: EWD Gimnazjum wskaźniki trzyletnie:

- mierzy pozycję szkoły ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej, 95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników,
- wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat 2013-2015,
- liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: 147.

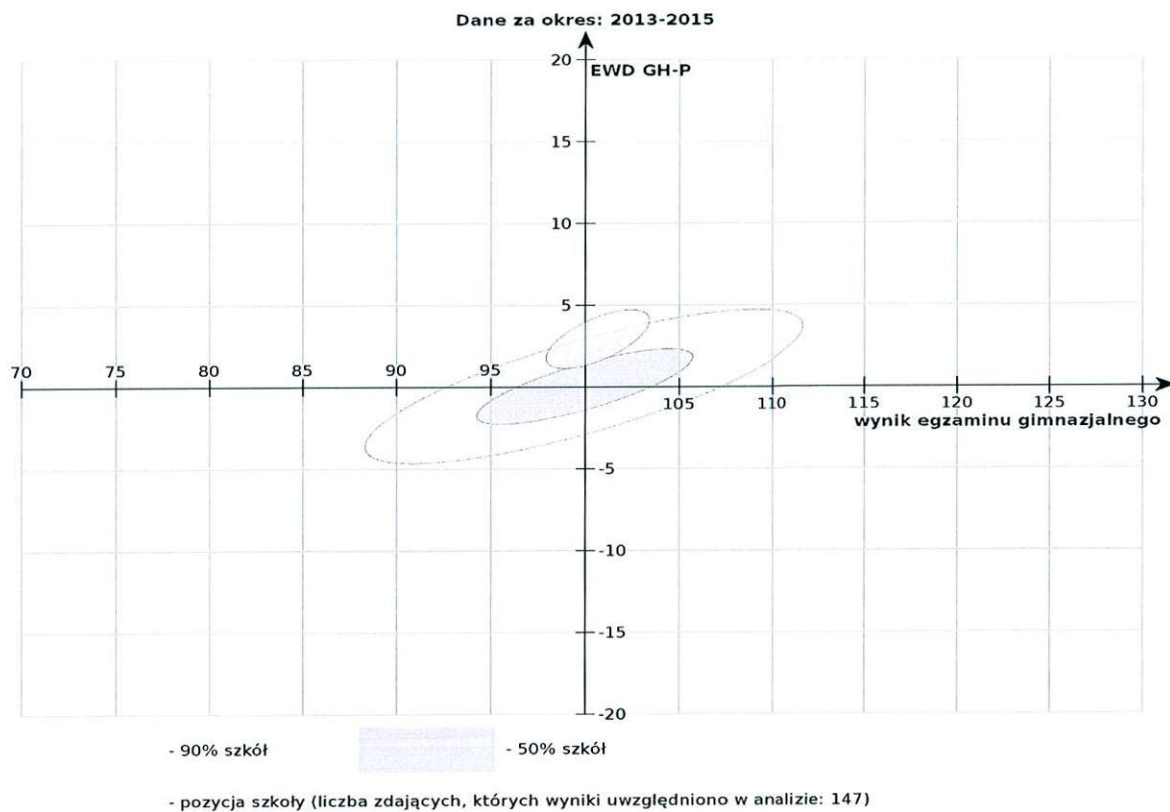
Rys.1 Egzamin część humanistyczna.

Rys.2 Egzamin część humanistyczna: historia i WOS.

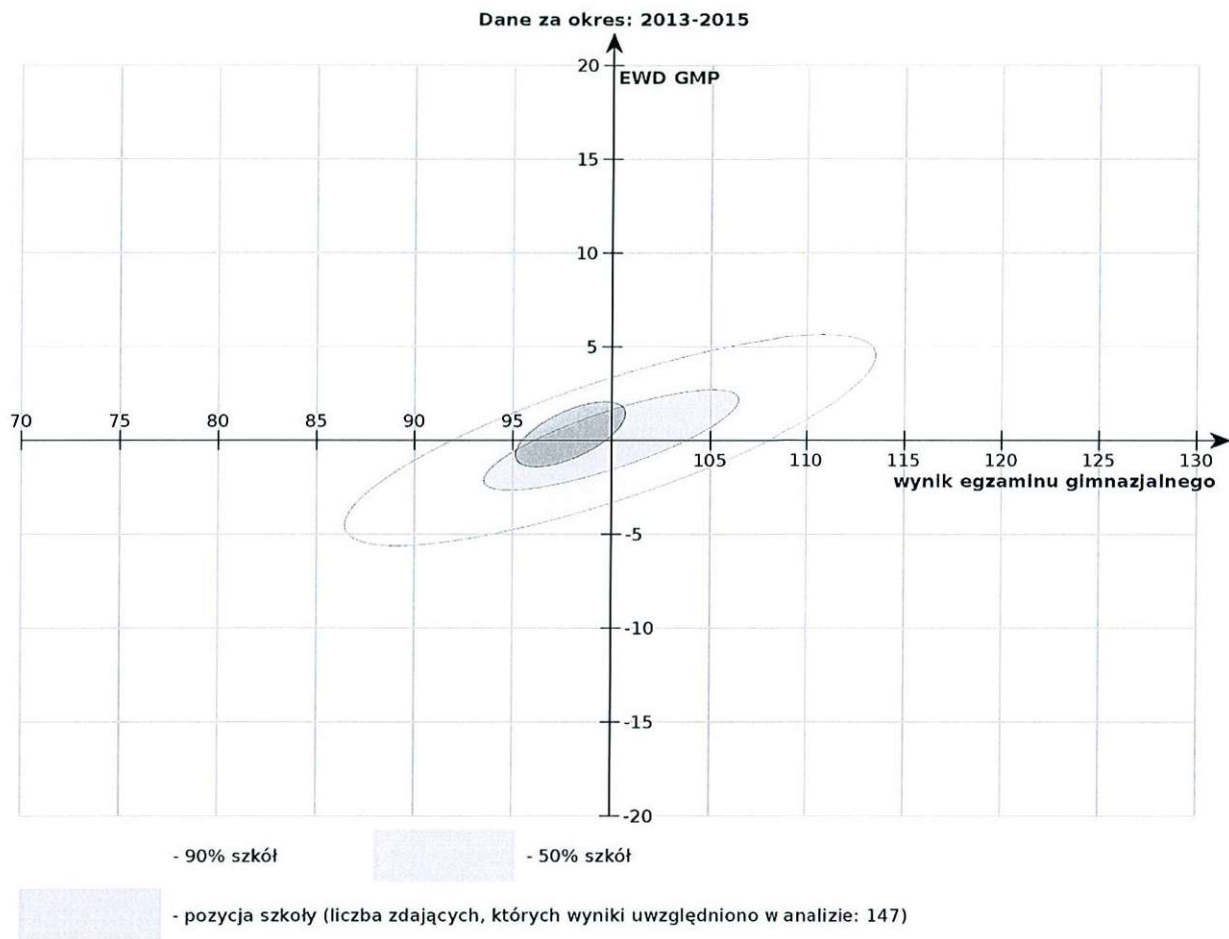

Rys.3 Egzamin część humanistyczna: język polski

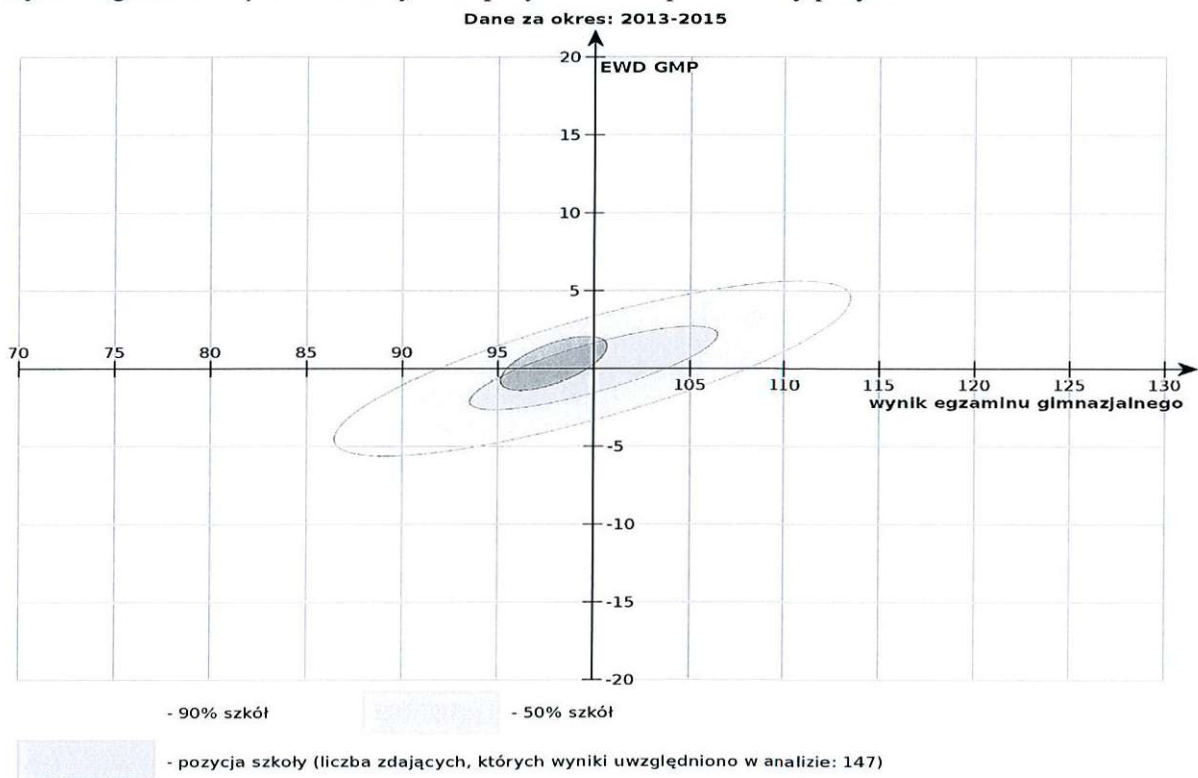

Rys.4 Egzamin część matematyczno-przyrodnicza.

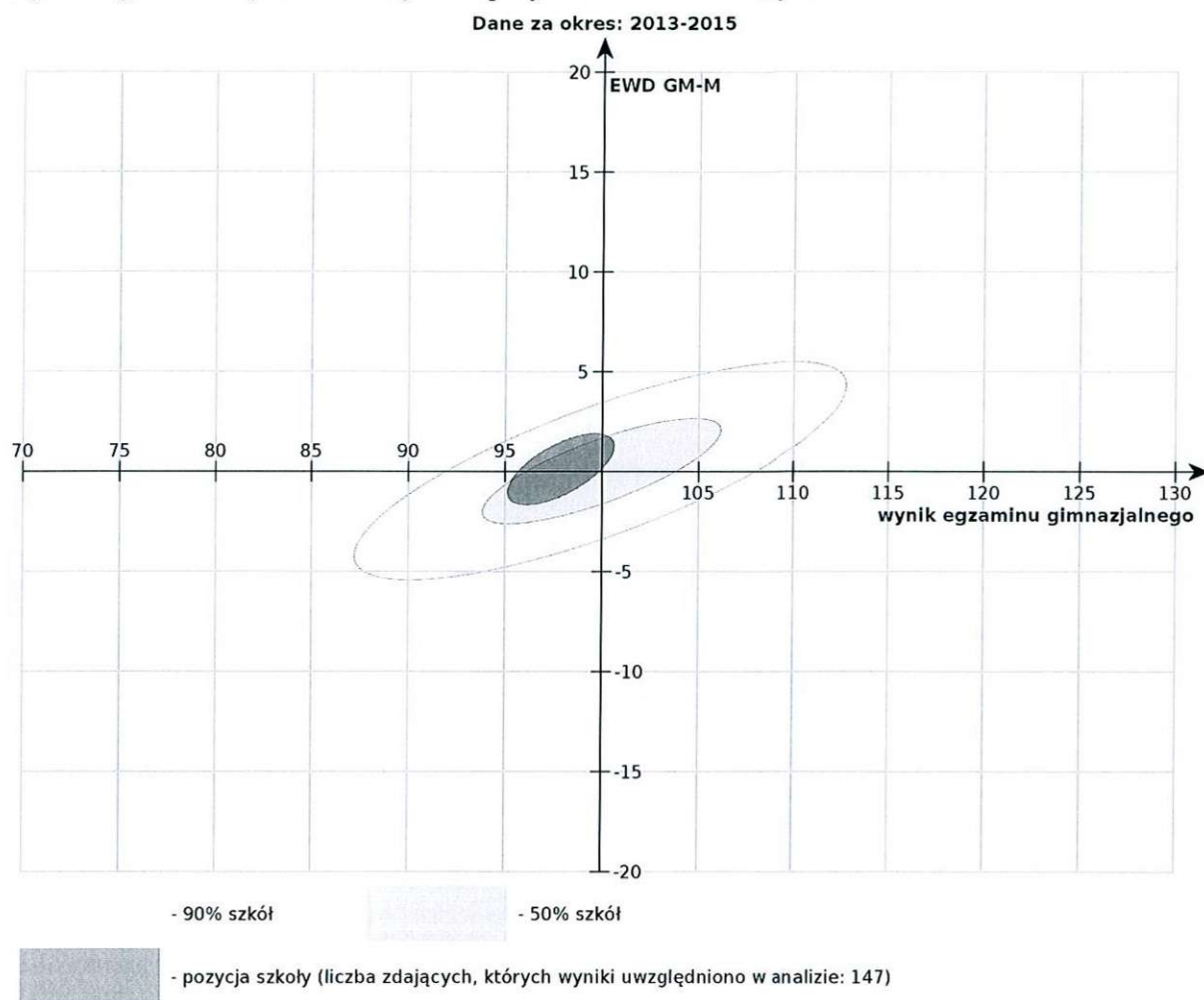

Rys.5 Egzamin część matematyczno-przyrodnicza: przedmioty przyrodnicze.

Rys.6 Egzamin część matematyczno-przyrodnicza: matematyka.

Tab.2 Wskaźnik 4: Wyniki egzaminów gimnazjalnych 2015

Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		Język angielski		Język rosyjski	
Historia i WOS [%]	Język polski [%]	Przed. Przyrodnicze [%]	Matematyka [%]	Podstawowy [%]	Rozszerzony [%]	Podstawowy [%]	Rozszerzony [%]
szkoła 62	szkoła 64	szkoła 49,6	szkoła 46,8	szkoła 59,3	szkoła 33,9	szkoła 70,4	szkoła 61,9
woj. 64	woj. 62	woj. 50	woj. 49	woj. 65	woj. 45	woj. 59	woj. 37

Wskaźnik 5: Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym realizowane w ramach budżetu szkoły.

Tab.3 Zajęcia prowadzonych przez nauczycieli w ramach KN art. 42 pkt 2

Lp.	Imię i Nazwisko	Ilość godzin	Rodzaj zajęć
1	Katarzyna Osypiuk	2	Szkolne Koło PCK.
2	Adam Sawczuk	2	Nauka jazdy na motorowerze. Przygotowanie uczniów do egzaminu gimnazjalnego
3	Małgorzata Zając	2	Zajęcia muzyczno- teatralne
4	Iwona Jarmoszewicz	2	Kółko historyczne
5	Katarzyna Mikołajczuk	2	Zajęcia sportowe
6	Joanna Górska	2	Zajęcia sportowe
7	Lilia Brela	2	Zajęcia edukacyjno – terapeutyczne
8	Katarzyna Chreścionko	2	Kółko polonistyczne
9	Anna Łozak	2	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
10	Mirosława Jaśkiewicz	2	Kółko z matematyki
11	Marzena Niedźwiedź	1	Zajęcia sportowe
12	Adam Polubiec	2	Zajęcia informatyczne
13	Regina Sobolewska	2	Kółko z j. rosyjskiego
14	Teresa Iwanowska	2	Kółko biologiczno-chemiczne
15	Teresa Ternes	2	Kółko polonistyczne
16	Iwona Gładysz	2	Kółko z j. angielskiego
17	Agnieszka Żurkowska	1	Kółko z matematyki i fizyki
18	Elżbieta Szczęśniak-Paszkiewicz	2	Kółko matematyczne
19	Wiesław Rzymowski	2	Zajęcia sportowe
20	Tetyana Misiołek	1	Kółko z j. angielskiego

Wskaźnik 6: Rodzaj i liczba zajęć pozalekcyjnych finansowanych w poprzednim roku szkolnym realizowane z źródeł innych niż budżet szkoły
Brak takich zajęć.

Wskaźnik 7: Zapotrzebowanie na zajęcia: zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze, zajęcia dodatkowe rozwijające, doradztwo zawodowe.

Tab.4 Zapotrzebowanie na zajęcia wyrównawcze i kompensacyjne w Gimnazjum

Lp.	Rodzaj zajęć
1	Zajęcia fizyczne
2	Zajęcia matematyczne
3	Zajęcia z języka rosyjskiego
4	Zajęcia z języka angielskiego
5	Zajęcia logopedyczne

Tab.5 Zapotrzebowanie na zajęcia rozwijające w Gimnazjum

Lp.	Rodzaj zajęć
1	Zajęcia fizyczne
2	Zajęcia matematyczne
3	Zajęcia z języka rosyjskiego
4	Zajęcia z języka angielskiego
5	Zajęcia geograficzno-przyrodnicze
6	Zajęcia informatyczne

Tab.6 Zapotrzebowanie na indywidualne zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, wyboru szkoły i zawodu.

Lp.	Rodzaj zajęć
1	Doradztwo zawodowe dla uczniów klas III

Wskaźnik 8: Zapotrzebowanie na szkolenia dla nauczycieli celem podniesienia ich kompetencji.

Tab.7

Lp.	Rodzaj zajęć
1	Zajęcia - podnoszenie Kompetencji nauczycieli (w zakresie TIK : excel, power point, word, prezi, tablica interaktywna, obsługa komputera i Internet)

Wskaźnik 9: Dodatkowa aktywność szkoły w okresie wakacji i ferii zimowych.

Szkoła w ostatnich latach nie prowadziła żadnych aktywności w okresie wakacji a jedynie 2-3 dniowe zajęcia sportowe podczas ferii zimowych.

Wskaźnik 10: Organizacja wydarzeń/zajęć promujących naukę i bezpieczeństwo.

Realizacja projektu edukacyjnego "Nauka-Wiedza-Przyszłość" (EFS) w latach 2010/11 warsztaty doświadczeń i pokazy z zakresu chemii i fizyki przeprowadzone przez zewnętrzną jednostkę działającą na w Wydziale Chemii i Fizyki Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne z matematyki, j. angielskiego, korekcyjne, BRD.

Wskaźnik 11: Zapotrzebowanie uczniów na zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe zgodnie z definicją z wytycznych dot. Edukacji

W szkole jest zapotrzebowanie na innowacyjne zajęcia rozwijające takie kompetencje jak:

a) porozumiewanie się w językach obcych,

- b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne,
- c) kompetencje informatyczne,
- d) umiejętność uczenia się,
- e) kompetencje społeczne ,
- f) inicjatywność, przedsiębiorczość, kreatywność.

Wskaźnik 12: Rodzaje specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów

W szkole uczą się uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z:

- a) zaburzeń (np. rozwojowych, obniżonych możliwości intelektualnych, wad wymowy),
- b) niepełnosprawności,
- c) niedostosowania społecznego albo zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
- d) zaburzeń w funkcjonowaniu emocjonalno–społecznym,
- e) specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych,
- f) szczególnych uzdolnień w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, przedsiębiorczości,
- g) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.

Wskaźnik 13: Forma doradztwa edukacyjnego w szkole oferowanego uczniom

W szkole nie prowadzi się zajęć z doradztwa zawodowego.

Wskaźnik 14: Zaplecze dydaktyczne szkoły

Szkoła w Zalesiu dysponuje następującym zapleczem dydaktycznym:

- a) biblioteka,
- b) sala gimnastyczna,
- c) boisko,
- d) 1 dla gimnazjum, (pozyskane w latach 2005/2006)
- do roku 2009 Gimnazjum posiadało 2 pracownie komputerowe a jedna z nich (zlikwidowana) posiadała sprzęt przestarzały technologicznie, w 100% zamortyzowany, pozyskany w 2002 roku.
- e) 1 tablicą multimedialną,
- f) pracownią chemiczną,
- g) pracownią fizyczną,
- h) pracownię językową,
- i) podjazdem dla wózków,
- j) windą dla osób niepełnosprawnych (skrzydło Szkoły Podstawowej),
- k) placówka posiada bezprzewodowe łącze z Internetem na terenie całej szkoły.

Tab.8 Wskaźnik 15: Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni informatycznej.

Lp.	Nazwa
1	Przenośne komputerowy z oprogramowaniem na 2 pracownie komputerowe (32 komputery + 2 dla nauczycieli prowadzących)
2	Klimatyzator x 2 – urządzenie niezbędne do zapewnienia odpowiednich warunków pracy urządzeń infrastruktury sieciowej
3	Drukarki kolorowe x 2
4	Słuchawki komputerowe
5	Dedykowane urządzenie (szafa mobilna) umożliwiające ładowanie oraz zarządzanie

	mobilnym sprzętem komputerowym;
--	---------------------------------

Tab.9 Wskaźnik 16: Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni geograficzno-przyrodniczej.

Lp.	Nazwa
1	Stacja meteorologiczna do pomiarów i obserwacji stanów pogody
2	Sprzęt meteorologiczny (nawigacja satelitarna, kompas, GPS)
3	Atlasy geograficzne
4	Okazy skał i minerałów
5	Mapy topograficzne najbliższej okolicy
6	Roczniki statystyczne
7	Globusy uczniowskie

Tab.10 Wskaźnik 17: Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni językowej (j. angielski i j. rosyjski).

Lp.	Nazwa
1	Didakta Język angielski 1 i 2
2	Rosyjski MultiPakiet
3	FISZKI język rosyjski Starter
4	FISZKI język rosyjski Słownictwo 1 i 2
5	Federacja Rosyjska – mapa polityczna
6	Wskaźnik laserowy
7	Monitor interaktywny
8	Komputer przenośny dla nauczyciela
9	Tablica Interaktywna/ekran
10	Rzutnik

Tab.11 Wskaźnik 18: Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematycznej.

Lp.	Nazwa
1	Didakta Geometria 1 – multilicencja Multimedialny program edukacyjny
2	Didakta Geometria 2 – multilicencja Multimedialny program edukacyjny
3	EduROM Matematyka gimnazjum Materiały do nauczania matematyki
4	Ułamki-Odcinki-Tablice Magnetyczne + PCV
5	Nakładka suchościeralna UKŁAD WSPÓLRZĘDNYCH
6	Przybory PCV magnetyczne na tablicy PCV białej
7	Bryły z ruchomymi wysokościami 15 cm PCV + kula
8	Bryły z siatkami 10 cm PCV + kula
9	Bryły szkieletowe – zestaw do budowy
10	Cyrkiel tablicowy magnetyczny drewniany
11	Projektor
12	Komputer przenośny dla nauczyciela
13	Plansza ścienna

14	Monitor interaktywny
14	Wskaźnik laserowy

Tab.12 Wskaźnik 19: Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni fizycznej.

Lp.	Nazwa
1	Plansze interaktywne 2.0 Gimnazjum WSiP
2	Edu Rom fizyka dla gimnazjum
3	Pryzmat
4	Krażek Newtona z napędem ręcznym
5	Rozszerzalność cieplna metali
6	Pojemnik próżniowy z pompką
7	Kamerton z młoteczką - zestaw
8	Luksomierz podstawowy z cyfrowym wyświetlaczem
9	Półkule magdeburskie
10	Miernik natężenia dźwięku
11	Zestaw różnych przyrządów do mierzenia (głębokościomierz, mikrometr, kątomierz, linijka, taśma miernicza, suwmiarka, przymiar do drutu, cylinder miarowy)
12	Dziesięć sześcianów do wyznaczania gęstości różnych materiałów
13	Monitor interaktywny
14	Komputer przenośny dla nauczyciela
15	Rzutnik
16	Wskaźnik laserowy

Wskaźnik 20: Liczba uczniów niepełnosprawnych.

Tab.13 Uczniowie niepełnosprawni w gimnazjum

Lp.	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów
1	Zespół Dawna – upośledzenie w stopniu znacznym	1
2	Autyzm – upośledzenie w stopniu lekkim	1

Wskaźnik 21: Zapotrzebowanie na doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej

W szkole potrzebne jest przeszkolenie nauczycieli z następujących obszarów:

- a) nauczanie oparte na metodzie eksperymentu,
- b) wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć,
- c) kształtowania właściwych postaw wśród uczniów dotyczących: kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie.

4. Wnioski i rekomendacje rozwojowe

4.1. Analiza wyników diagnozy

4.1.1. Egzamin gimnazjalny

Analiza trzyletnich wskaźników EWD pokazuje, że szkoła w części humanistycznej egzaminu pod względem efektywności nauczania ma dość dobre wyniki, mieści się w przedziale II (szkoła wspierająca) i częściowo wchodzi na ćwiartkę nr. I (szkoła sukcesu). Natomiast pod kątem wyników egzaminu poziom średni. Szkoła jest zatem szkołą wspierającą naukę przedmiotów humanistycznych. Przy czym część egzaminu z Historii i WOS znacznie podwyższa efektywność i wyniki egzaminu, kwalifikując szkołę na pograniczu szkoły sukcesu. Efektywność szkoły z języka polskiego jest na poziomie średnim, a wyniki nieco niższe niż średnia dla województwa. Nieco odmienna jest sytuacja egzaminu z matematyki, zarówno efektywność i wyniki szkoły są widocznie niższe od średniej województwa i plasuje się na pograniczu przedziału II i III czyli szkoła wspierająca i szkoła wymagająca pomocy.

Obserwacje trzyletnie potwierdzają wyniki egzaminu z roku 2015, niskie wyniki z matematyki, nieco niższe niż średnie wyniki z przedmiotów przyrodniczych i dobre wyniki z historii i WOS, oraz dosyć dobre z polskiego. Wynik z egzaminu z języka obcego na poziomie podstawowym, jest wyższy z j. rosyjskiego a niższy z j. angielskiego. Podobny jest wynik z języka obcego na poziomie rozszerzonym, gdzie wynik z j. rosyjskiego jest znacznie wyższy niż w województwie a z j. angielskiego widoczny niższy od średniej dla województwa lubelskiego.

4.1.2. Zajęcia pozalekcyjne

W szkole prowadzone są zajęcia pozalekcyjne, głównie w ramach godzin karcianych. Znaczną ich część stanowią zajęcia wyrównawcze i konsultacje nauczycielskie. Pomimo stosunkowo niskich wyników szkoły z matematyki w szkole jest stosunkowo mało zajęć rozwijających myślenie matematyczne w innej formie niż zajęcia wyrównawcze. Zajęcia pozalekcyjne są w większości zajęciami powiązаныmi z danym przedmiotem szkolnym. Stosunkowo mało jest zajęć interdyscyplinarnych.

Szkoła przygotowuje uczniów do funkcjonowania w codziennym życiu prowadząc kursy nauki jazdy na motorowerze. Szkoła do tej pory nie prowadziła dodatkowych aktywności w ramach wakacji, a jedynie kilku dniowe zajęcia sportowe podczas ferii zimowych. Aktywności promujące naukę mają pojedynczy charakter. Organ prowadzący nie dofinansowuje zajęć pozalekcyjnych.

4.1.3. Doksztalcanie kadry pedagogicznej

Kadra pedagogiczna Gimnazjum w Zalesiu posiada wykształcenie kierunkowe, wielu pedagogów ma kwalifikacje do nauczania dwóch, a nawet trzech przedmiotów. Ponadto szkoła stara się doskonalić zawodowo nauczycieli uwzględniając zmiany programowe w szkolnictwie. Mimo fachowości kadry pedagogicznej wskazane zostały wymagania doksztalcania w następujących obszarach:

- a) nauczanie oparte na metodzie eksperymentu
- b) wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć
- c) kształtowania właściwych postaw wśród uczniów dotyczących: kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie.

4.1.4. Baza dydaktyczna

Baza sprzętowa szkoły wymaga znacznego doposażenia. Na ten moment dysponuje tylko jedną tablicą multimedialną, co znacznie ogranicza możliwość przeprowadzenia zajęć wykorzystując nowoczesne technologie. Szkoła w przeszłości posiadała dwie sale komputerowe, ale ze względu na stary sprzęt należało ją zlikwidować. Obecna sala informatyczna jest także przestarzała sprzętowo gdyż została pozyskana w latach 2005/2006. Konieczna jest wymiana sprzętu na nowszy w obecnej Sali komputerowej jak i ponowne uruchomienie drugiej pracowni komputerowej. W pracowniach przyrodniczych brakuje podstawowego wyposażenia umożliwiającego realizację doświadczeń/pokazów zgodnie z podstawą programową. Konieczny jest zakup wyposażenia do pracowni matematycznej, fizycznej jak i językowej, aby zwiększyć efektywność nauki.

4.1.5. Doradztwo zawodowe

W szkole nie prowadzi się doradztwa zawodowego. Jedynie raz w roku do naszej placówki przyjeżdżają przedstawiciele szkół średnich, chcąc przedstawić swoją ofertę edukacyjną. Te działania nie są wystarczające, konieczne jest wprowadzenie indywidualnego doradztwa zawodowego dla uczniów klas III Gimnazjum.

4.2. Wskazania i rekomendacje

Analiza materiału badawczego placówek edukacyjnych znajdujących się na terenie gminy Zalesie wykazała potrzeby w zakresie rozszerzenia oferty szkół o dodatkowe zajęcia służące lepszymu przygotowaniu uczniów/c do kolejnych etapów kształcenia, poruszania się na rynku pracy oraz kształtowania umiejętności społecznych. Diagnoza wskazuje również na potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz niezbędne doposażenie dydaktyczne szkół. Wskazania i rekomendacje zostały przedstawione zgodnie ze zdefiniowanymi celami diagnozy.

4.2.1. Zapotrzebowanie uczniów na różnorodne zajęcia pozalekcyjne

4.2.1.1. Rodzaje zajęć pozalekcyjnych

Celem wyrównywania poziomu edukacyjnego uczniów należy najpierw wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzenie wiedzy w zależności od zaburzeń rozwojowych i braków edukacyjnych. Dotyczy to zajęć o charakterze korekcyjno-kompensacyjnym ale również zajęć wyrównawczych-przedmiotowych dających możliwość uzupełnienia, poszerzenia i przypomnienia wielu zagadnień z podstawy programowej.

W programie zajęć pozalekcyjnych należy również uwzględnić realizację zajęć pozalekcyjnych o tematyce dostosowanej do zainteresowań uczniów, jednocześnie poszerzające ich wiedzę z przedmiotów podstawy programowej. Zajęcia te przyczynią się do kompleksowego rozwoju intelektualnego, osobowościowego i fizycznego uczniów np. zajęcia artystyczne, ekologiczno-przyrodnicze, językowe, rozwojowe gry edukacyjne, zajęcia związane ze zdrowym trybem życia w tym sportowe inne niż na lekcjach w-f.

Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji oraz podjęcia zatrudnienia. Przeprowadzona diagnoza wykazała konieczność uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły o zajęcia zachęcające uczniów do nauki przedmiotów ścisłych i technicznych, wprowadzenie zajęć nastawionych na kształtowanie kompetencji społecznych i rozwijających przedsiębiorczość oraz kreatywność. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, rozumowania, wykorzystania wiedzy w praktyce, aby podwyższyć kompetencje uczniów z przedmiotów matematyczno- przyrodniczych. Ponadto konieczne jest wprowadzenie zajęć

o tematyce technologicznej do szkoły, np. programowanie, grafika komputerowa, elektronika, aby zachęcić uczniów do nauki w kierunkach szczególnie pożądanym na rynku pracy.

4.2.1.2. Formy zajęć pozalekcyjnych

Ważne jest wspomaganie rozwoju intelektualnego uczniów poprzez doskonalenie umiejętności skutecznego uczenia się, która jest przydatna w szkole i w zdobywaniu codziennej wiedzy ogólnej, rozwija twórcze myślenie i pamięć, ćwiczy koncentrację i chęć zdobywania wiedzy.

Konieczne jest uwrażliwienie uczniów na złożoność procesów zachodzących w przyrodzie i technice. Należy nauczyć ich, że etap poszukiwania jest równie istotny jak znalezienie odpowiedzi na zadane pytanie. Zajęcia powinny mieć charakter praktyczny, uczeń powinien na nich wykonywać doświadczenia, eksperymenty, tworzyć własne konstrukcje i projekty.

Konieczne jest wykorzystywanie różnorodnych metod dydaktycznych na wszystkich rodzajach zajęć pozalekcyjnych, np.

- a) nauka oparta o metodę eksperymentu,
- b) wykorzystanie narzędzi TIK,
- c) działania praktyczne,
- d) praca w grupie,
- e) wdrażanie innowacyjnych programów zajęć,
- f) realizacja projektów edukacyjnych,
- g) symulacja,
- h) wprowadzanie nowoczesnych środków przekazu, które są bliskie młodym ludziom.

Zajęcia powinny być realizowane nie tylko jako standardowe zajęcia po szkole, ale również przybierać inne formy, np.:

- a) realizacja projektów edukacyjnych,
- b) wycieczki szkolne (teatr, kino, instytucje o charakterze edukacyjnym, muzea),
- c) warsztaty weekendowe,
- d) zielone szkoły,
- e) spotkania ze znanymi ludźmi.

4.2.1.3. Zapewnienie pomocy dydaktycznych

Użycie na zajęciach innych metod pracy niż na lekcjach, odejście od schematu „tablicy i kredy” wymaga zastosowania różnorodnych pomocy dydaktycznych na wszystkich rodzajach prowadzonych zajęć. Prowadzący powinien dysponować budżetem na zakup pomocy dydaktycznych, zgodnych z programem wdrażanym na danych zajęciach.

4.2.2. Baza dydaktyczna

Niezbędne jest polepszenie bazy dydaktycznej i wyposażenia szkół w sprzęt i urządzenia przydatne w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Przede wszystkim dotyczy to pracowni przedmiotowych by możliwa była praca z uczniem oparta o metodę eksperymentu. Funkcjonalny i sprawny sprzęt zdecydowanie podniesie atrakcyjność i jakość prowadzonych zajęć i wpłynie pozytywnie na osiągnięcia dydaktyczne szkoły.

Konieczne jest również doposażenie szkół, tak aby placówki posiadały wyposażenie zgodne z szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK określony przez MEN, oraz mogły realizować typ projektu - Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych. Szczegółowa analiza została

przedstawiona zgodnie z inwentaryzacją posiadanego przez szkoły wyposażenia oraz uwzględnia opinie interesariuszy szkoły: uczniów, nauczycieli, kadry zarządzającej, rodziców/opiekunów prawnych uczniów.

4.2.3. Doksztalcanie kadry pedagogicznej

Podniesienie efektywności nauczania jest elementem niezbędnym do poprawy poziomu edukacji uczniów, polepszenia ich wyników na egzaminach zewnętrznych oraz uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły. Spośród różnych czynników, mających wpływ na jakość i efektywność pracy szkoły, najważniejszym jest stały rozwój dydaktyczny kadry przez cały okres ich aktywności zawodowej. Istotnym również jest otwartość nauczycieli na oczekiwania i potrzeby uczniów oraz nowe sposoby przekazywania wiedzy.

Kadra pedagogiczna szkół posiada wykształcenie kierunkowe, wielu pedagogów ma kwalifikacje do nauczania dwóch, a nawet trzech przedmiotów. Ponadto szkoła stara się doskonalić zawodowo nauczycieli uwzględniając zmiany programowe w szkolnictwie.

4.2.4. Doradztwo zawodowe

Właściwie prowadzone zajęcia z doradztwa zawodowego motywują do nauki i mogą zapobiec nieprzemysłanym decyzjom dotyczącym dalszej ścieżki edukacji i kariery, co ma znaczenie przy dzisiejszym wysokim bezrobociu wśród ludzi młodych.

Obowiązujące od niedawna reforma szkolnictwa, nakładają na młodzież po ukończeniu pierwszej klasy liceum wymóg wyboru ściśle wyspecjalizowanej ścieżki edukacji. Tymczasem większość uczniów nie wie, co chce robić w życiu. Perspektywa podjęcia tak poważnej decyzji w pierwszej klasie liceum, zdecydowanie uzasadnia konieczność znacznego intensyfikacji szkolnego doradztwa zawodowego już na etapie gimnazjum. Celem zwiększenia efektywności doradztwa zawodowego i pomocy uczniom w dokonaniu właściwego wyboru należy zwiększyć ilość wymiaru godzinowego pracy doradców zawodowych.

ZATWIERDZAM

SPORZĄDZIŁ

Z up. Wójta
mgr Tomasz Szewczyk
Zastępca Wójta

.....

Wójt Gminy

GMINA ZALESIE
NIP 5372354783
REGON 030237776

27. 05. 2016

ZESPÓŁ SZKÓŁ W ZALESIU
Publiczne Gimnazjum w Zalesiu
ul. Szkolna 10, 21-512 Zalesie
tel. 083 375 75 29 NIP 5372310455

.....

DYREKTOR
Dyrektor
Zespołu Szkół w Zalesiu

mgr inż. Wojciech Kołodyński

Wojciech Kołodyński